

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΥΠΟ ΤΗΣ ΕΚΔΟΤΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ «ΤΥΠΟΣ»

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

== Γραφεία, Σοφοκλέους 3 ==

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

*Εσωτερικού: Έτησία Δρ. 10.— Έξάμηνη Δρ. 6.—

*Εξωτερικού: Φρ. 15.— Φρ. 8.—

Κάθε φύλλον λεπτὰ 25

*Αγγέλαι και διαφημίσεις διαχ. 2 δ στίχος.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

ΤΟ ν' άκουστέι ή δημοτική γλώσσα σ' έπίσημη, άς την πούμε κι ακαδημαϊκή, γιορτή θεωρήθηκε από μερικούς βρυκολεκιασμένους γλωσσασμύντορες ως βεβήλωση κι άκονίσανε τά σκουριασμένα δημοσιογραφικά τους δρεπάνια έναντίον εκείνου πού απέτόλμησε τή βεβήλωση αυτή. Έμεις δέν έχουμε νά προσθέσουμε τίποτε, άπολύτως τίποτε, στους «προλαλήσαντας». Δικαίωμά τους νά θεωρούνε βεβήλωση έκείνο πού τó Έθνος όλάκερο άρχισε πιά νά τó καλοχωνεύει και νά τó θεωρεί άπαραίτητο στοιχείο ζωής. Δικαίωμά τους νά κατηγορούν ό,τι δέν νιώθουν και νά πολεμούν ό,τι, για κομματικούς ή συμφεροντολογικούς σκοπούς, τούς στέκεται έμπόδιο στίς δουλειές τους και στην έπιχείρησή τους. Βλέπετε, όλα τά δικαιώματά τους τούς τά αναγνωρίζουμε. Άς αναγνωρίσουνε κι αυτοί στο Έθνος τó δικαίωμα νά θέλει νά ζήσει έξω από τούς μουχλιασμένους τάφους, στόν άέρα τόν καθαρό.

ΕΝΑ τυπογραφικό λάθος, νοστιμώτατο, στο «Ριζοσπάστη» τής Τετάρτης. Γράφοντας για την τελετή τής άπονομής του Άριστέιου, τιτλοφορεί τόν κ. Καλομοίρη «μ η χ α ν ο υ ρ γ ό». Κι άμέσως παρακάτω σημειώνει πώς έβγαλε λόγο ό Υπουργός τής Σ υ γ χ ρ ο ι ν ω ν ί α ς κ. Παπαναστασίου. Κ' έτσι ή παραμόρφωση του «μουσουργού» σέ «μηχανουργό» φαίνεται με τó παραπάνω ταιριασμένη.

Ο «ΝΟΥΜΑΣ» μ' εύχαρίστησή του θάβλεπε κάθε κίνηση πού σκοπό της θά είχε νά διευκρινίσει άκριβέστερα μερικά ζητήματα και νά καθορίσει τή θέση μερικών προσώπων στα

γράμματα. Έχουμε δημιουργηθεί στόν τόπο μας άληθεια πολλές δημοσιογραφικές δόξες κι άρκετό λιβάκι κάηκε έως τώρα μπρός σέ ψεύτικα είδωλα για νά επιβάλλεται μιá κριτική άνακάθαρση πού θά δείξει την άληθινή αξία του καθενός. Η κριτική έρευνα επιβάλλεται άισθηρή κι άμείλιχτη. Μά με τή συμφωνία νά γίνεται με τόν άπαιτούμενο πρós τά πρόσωπα σεβασμό, δίχως δημοσιογραφικές τυμπανοκρουσίες και διάθεσες άνθρωποφαγικές. Άν ή δημιουργική εργασία δέ στάθηκε έως τώρα σημαντική, για λόγους πού πηγάζουνε βέβαια από τή ζωή και τις συνθήκες του τόπου μας, δέ θά πεί πώς έχει τó δικαίωμα ό πρώτος τυχών θορυβοποιός νεανίσκος ή άρτίστας φιλόλογος πού αποβλέπει πρós ώρισμένο σκοπό, νά τά χτυπήσει όλα κάτω άντιτάσσοντας τή στείρα άρνησή του σέ ό,τι με κόπο και ύπομονή έδημιούργησε τó σύγχρονο πνέμα. Έκείνο πού ζητάμε πρó πάντων από όσους καταπιάνονται σήμερα με κριτικές είναι ή θετική γλώσσα, ή ψυχραιμία, ή συζήτηση πάνω σέ κείμενα, ή άπόδειξη σύφωνα με τούς κανόνες τής τέχνης, ποιό τó ποιητικό και ποιό τó αντιποιητικό, γιατί αυτό στέκεται και τó άλλο δέ στέκεται. Τά άλλα είναι άπλούστατα θόρυβος και επίδειξη εύκολης κακοχωνεμένης σοφίας πού μόνο στους άπλοϊκούς μπορεί νά κάνει έντύπωση.

ΣΥΝΕΧΙΖΟΝΤΑΣ ό κ. Γ. Α. Γεωργιάδης τις ιστορικοφιλοσοφικές μονογραφίες του για τó «Σοσιαλισμό», δημοσιεύει στη «Νεοελληνική Έπιθεώρηση» (Άπρίλης 1919, σελ. 186—192) μιá όλιγοσέλιδη μιá γιομάτη σκέψη και κρίση μελέτη για τó Σαίν Σιμόν (1760—1825), πού άν και τó σύστημά του χαρακτηρίζεται σήμερα ως ούτοπικό, δέν παύει νάχει τή θέση του, την άρκετά τιμητική μάλιστα, στην εξέλιξη τής σοσιαλιστικής ιδεολογίας. Οί μελέτες αυτές του κ. Γεωργιάδη παρακολουθούνται μ' ένδιαφέρον από τούς διανοούμενους μας, κ' είναι κρίμα πού δέ γράφονται σέ γλώσσα άπλή για νά τις διαβάσουν και νά μορφώνονται έπιστημονικά κ' οί εργάτες.

ΛΑΒΑΜΕ τά τέσσερα πρώτα φυλλάδια ένός καινούριου λογοτεχνικού περιοδικού «Λόγος» πού βγαίνει στην Πόλη, κάθε μήνα, από τούς κ. κ. Χαλκούση και Όμηρο Μπεκέ, παλιό συνεργάτη του «Νουμά». Ό «Λόγος» είναι γραμμένος πέρα πέρα στη δημοτική κ' έχει διαλεκτή, έμμετρη και πεζή, ύλη. Στο τρίτο φυλ-

λάδιό του, τοῦ Γεννάρη, διαβάσαμε καὶ καὶ καὶ
 λὰ τραγούδια μιανῆς πρωτόγαλτης ποιήτριας,
 τῆς Ἑλδας Λαμπίση, ποῦχουν καὶ ξεχωριστὸ
 καὶ στὴν ἔμπνευση καὶ στὴ διατύπωση, ἀκόμα
 καὶ στὴ λυρική εὐλικρίνεια, ποῦ τόσο τὴν κακο-
 μεταχειρίζονται μερικοὶ νεαροὶ ποετᾶστροι τῆς
 Ἀθήνας. Νά, κ' ἓνα τραγουδάκι τῆς γιὰ δείγ-
 μα:

Ἐφυγες γιὰ τὸ πλάνο πανηγύρι
 στῆς μάχης τὸ ἀκράτητο μεθῆσι,
 —ὦ, μὲς στὰ μάτια σου τὰ μεγάλα,
 τὴν ἀναστρέφει τοῦ πόθου βρύση,
 ρούφηξ' ἀπὸ τῆς νιότης τὸ κροντήρι
 ζωὴ καινούρια στάλα στάλα.
 Κ' εἶπα: πὼς φτάνει στὴν ψυχὴ μου
 ἡ βιβλικὴ τῆς ὄψης σου γαλήνη,
 τὸ λαγαρὸ φεγγάρι, ποῦ στὰ ὦρια σου μαλλιά
 φλόγες ἀνάβει περισσὲς καὶ σβύνει.
 Ἦτανε βράδι ποῦσφιζες τὰ δυὸ μου χέρια
 —πὼς τὸ θυμοῦμαι!—
 σὸ σπῆτι πῆγα μοναχὴ μου,
 ἀνοίγω τὸ παράθυρο... Τὶ μαύρη σιγαλιά!
 καὶ ἀναμετρώντας τ' ἀμέτρητα τ' ἀστέρια,
 ξενύχτησα σὺν ἄγαλμα, βουβή, μαρμαρωμένη.

Καὶ συλλογιόμηναι:

Ἐφυγες! ἓνα ὄνειρο μονάχα μ' ἀπομένει.

ΧΩΡΙΣΜΟΣ

Ἀγκαλιασμένοι πληγαίνανε νὰ πιοῦνε κάτου στὸν
 καφεὲν τοῦ κῆρ-Ἀργύρη, ταχυτικοὶ μονοτεροῦδες του,
 ρακί, τοίπουρο, κονιάκ, κρασί, ἀγκαλιασμένοι μεθοῦ-
 σανε ἀπάνον στὴ θυσία καὶ ἀγκαλιασμένοι ἀρχίζανε
 τὸ τραγοῦδι τους—τραγουδοῦσαν. Οἱ νησιῶτες τὸν
 ἓνα τὸν εἶπανε Κρασοπατέρα.—τοὺς ἀρέσουνε τὰ πα-
 ρατσούκλια—τὸν ἄλλο Καταβάθρα. Ἐνα πρωτὶ κά-
 ποιος ἀέρας τοὺς ἐβγαλε 'στὸ νησί κ' ἓνας ἄλλος
 πάλι τοὺς ἔφερε σὰ νοσημένους στὴν ταβέρνα τοῦ
 κῆρ-Ἀργύρη, γιὰ νὰ δειδῶν βαρέλια καὶ νὰ τελιώ-
 νουν μποτίλλιες. Πίνανε μαζὶ δ,τι βρῖσκαν. Ρακί,
 τοίπουρο, κονιάκ, κρασί—ἃ μπόλικο κρασί—μεθοῦ-
 σαν, σπάζανε ποιήρια, τραγουδοῦσαν ἀμανέδες, πλε-
 ρώνανε καὶ γεύανε. Ἀπ' τὴν ταβέρνα 'στὰ σοκκά-
 κια, ἀπ' τὸ κρασοπότι σὶς ορενάντες:

Πούσουν, βρέ, πούσουν
 καὶ δὲν ἐφαινόσουν
 πούσουν βρέ Μιστοκλή;
 —Μὲν' τῆς λάμπας τὸ γυαλί
 κ' ἔπινε γλυκὸ κρασί.

Οἱ νησιῶτες τοὺς δώσανε ἰδνὸμά τους. Οἱ ἀνα-
 πνυγμένοι τοῦ τόπου καταδέχτηκαν νὰ τοὺς πῶνε
 ἀλκοολικούς. Ἀπὸ τότες κάθε στιγμὴ 'μπρὸς σ' ἓνα
 τραπέζι τοῦ καφεὲν μονολογοῦσαν:

— Ἀλκολικοί. Ἰντα ἴδανε ρε συνάδρεφε.
 — Ἀλκοολικοί βρέ Καταβάθρα.
 — Μωρὲ μάτια μου ἀλκολικοί.
 — Μωρὲ φρύδια μου ἀλκοολικοί γιατί πάνε οὐλα
 'στὴν κοιλιά.
 — Αἱ καλά, ἄς εἶναι κ' εἶσι. Θὰ μαλλώσουνε
 βρέ Κρασοπατέρα; καὶ ἀρχίζαν καὶ γέλοια...

Περάσανε εἶσι μιὰ ζωὴ, ποῦ ζωντάνευε τὰ σοκ-
 κάρια καὶ τὶς ἀπόκρυφες γωνιές. Ὡς ποῦ ὁ κακο-
 μοῖρης ὁ Καταβάθρας—ἄγια νᾶναι ἡ ψυχὴ του—
 πέθανε ἓνα πρωτὶ καὶ ἄφησε μοναχὸ 'στὴ γωνιά πέρα
 τοῦ καφεὲν καὶ ἀμίλητο τὸ φίλο του Κρασοπατέρα.
 Πὼς πέθανε καλὰ-καλὰ δὲν ἴδανε κανένας. Ἐνα
 πρωτὶ, κάποιοι παλιοὶ σύντροφοί του, πληγαίνοντας νὰ
 φρεφρουνε, τὸν φέραν πεθαμένο ἀπὸ τὴν ἀμμουδιά.
 Καὶ σὺν πῆγαν νὰ τὸ καταδώσουνε 'στὴν Ἀρχή,
 μιὰ καὶ ποῦ οἱ κακὲς γλώσσες μπορούσαν νὰ πῶνε
 πὼς τὸν σκότωσαν οἱ ἴδιοι, κ' ἦρθε κ' ὁ γιατρός
 γιὰ τὴ σχετικὴ νεκρογία, θεβαίωσε πὼς ὁ θάνατός
 του εἶτανε φυσικός. Πέθανε τὸ λοιπὸν σὺν πον-
 λί. Τὸν θάψανε οἱ φίλοι του—συγγενεῖς κανένα δὲν
 εἶχε, ἐξὸν ἀπὸ τὸ φίλο του Κρασοπατέρα, ποῦ τὸν
 εἶχε παραπάνον ἀπὸ ἀδερφὸ, καὶ τὸν κλάψανε οἱ ἴ-
 διοι. Μὰ πὺδ πολὺν, ἐξέχωρα ἀπ' ὅλους, ὁ Κρασοπατέ-
 ρας ἔκλαψε τὸ μακαρίτη τὸν Καταβάθρα, ποῦ μιὰ ζωὴ
 δόλκαϊρη περάσανε μαζὶ πίνοντας καὶ γλεντώντας.
 Χωρίστηκαν. Κι ὁ Κρασοπατέρας μονάχος, μουγγός,
 οδυρμένος, ἄλλος ἀπὸ κείνον, ποῦ ἤξεραν οἱ καφε-
 νέδες, τὰ σοκκάρια, οἱ γωνιές, οἱ νησιῶτες οὐλοὶ, κα-
 θότανε 'στὴ γωνιά πάλι τὴν ἴδια, ποῦ καθότανε καὶ
 πρὶν μὲ τὸν Καταβάθρα, μόλις θέλοντας νὰ ρουφήξῃ
 κανέναι ποιῆρι μοναχὸ κρασιῶν...

Ἐνα βράδυ, τὴν ὥρα, ποῦ ὁ καφενὲς εἶτανε ἀ-
 δειανὲς κοντά, φώναξε ὁ Κρασοπατέρας τὸν Πηγα-
 νίτη, ἓναν καινούριο σύντροφο 'στὴ δουλειὰ νὰ πι-
 οῦνε κᾶνα ἑκατοστάρικι κρασί μαζὶ. Ὁ Πηγανίτης
 —ἄλλο ποῦ δὲν ἤθελε—δέχτηκε. Ἀπὸ τὸ πρῶτο,
 παρηγγείλανε καὶ ἄλλο καὶ ἄλλο ξανά, ὥς ποῦ μαζεύ-
 τηκε κρασί ἀπὸ ὀκτάδες. Πρῶτη φορὰ ὁ Κρασοπατέ-
 ρας ἔπινε ἀπὸ τὸν πεθαμὸ τοῦ Καταβάθρα τόσο πολὺ.
 Ἐπινε γιὰ νὰ ξεχάσῃ. Μὰ τοῦ Καταβάθρα ἡ θύ-
 μηση τοῦ ἐρχότανε πάντα 'στὸ νοῦ καὶ σὲ μιὰ σιγ-
 μή, ποῦ ὁ Πηγανίτης μίλησε γιὰ τὸ συχωρεμένο, ὁ
 Κρασοπατέρας ἄρχισε νὰ μιλά:

— Τὸν πεθαμὸ, ρε Πηγανίτη, τοῦ Καταβάθρα, ἐγὼ
 τὸν προφήτησα.

Κ' ἐνῷ ὁ Πηγανίτης τὸν κοιτοῦσε κατὰμματα.

— Ναί, τὸν προφήτησα. Προτοῦ ὁ μακαρίτης πάει
 κατὰ τὴν ἀμμουδιά, γιὰ νὰ τὸν φέσουνε ἔπειτα πε-
 θαμένο, ἤμουνα 'στὸ σπῆτι του, ποῦ καθότανε τελευ-
 ταῖα. Ἀκουσα τὸ λοιπὸν ἓνα πράμα, ποῦ μ' ἔκανε
 νὰ ταραχῶ. Μιὰ κόττα τοῦ μακαρίτη, πούχε γιὰ
 συντροφιά, ἔκραξε σὺν πετεινός.

— Παράξενο, ρε Καταβάθρα.

— Παράξενο, μὰ σωστό. Ἐβαλα τὸ λοιπὸν κακὸ
 'στὸ νοῦ μου. Σὺν κράξει κόττα σὺν πετεινός γίνεται
 σὸ νοικοκύρη, λένε, πεθαμός. Νὰ τὸ λοιπὸν, ποῦ πέ-
 θανε ὁ Καταβάθρας.

— Μωρὲ Κρασοπατέρα, ταράχηκα.

— Ταράχηκα κ' ἐγὼ.

— Συχωρεμένος ὁ μακαρίτης. Καληνύχτα.

— Καληνύχτα.

Κι ὁ Κρασοπατέρας ἔμεινε πάλι μόνος 'στὴ γω-
 νιά καὶ κοιτάζε τὸ Πηγανίτη, πούφηνε πρὸς τὸ σκο-
 τιάδι, σὺν νὰ μετανόησε ποῦ τοῦ ἴδε...

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΑΓΚΑΘΗΣ

ΜΙΣΕΜΟΣ

Γυναικα γλυκοπρόσωπη! Μὲς στὴν ψυχὴ μου χύθη
τάπαντεχου σου μισεμοῦ ὁ ἀδάσταγος ὁ πόνος.
Στῆς θύμης τὸν ἀργαλειὸ ὁ νοῦς μου τώρα ὑφαίνει
τῆς ξανθοχρώματης θωριάς χαμένες ὠριουσύνες.

Κι ἀναλωνιέμαι τὶς παλιές τὶς ὥρες καὶ τὰ λόγια,
ποῦ σὰν ἀβγούλας δροσίσιμα τὰ χεῖλια σου κερνούσαν.
...Μ' ἀδιάφορη, δὲν ἔβλεπες πὼς μέσ' ἀπ' τὴ ματιά μου
σιγαλιν' ἀργοστάλαξε κρυμμένη κάποι' ἀγάπη....

Λεμεσό, 1919.

ΓΙΑΓΚΟΣ ΗΛΙΑΔΗΣ

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

Ο ΛΥΤΡΩΜΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

Φίλε Νουμά,

Στὸ γύλλο τοῦ Σαββάτου, 20 Ἀπριλίου, ἔχεις ἓνα
ἄρθρο τοῦ κ. Σ. Θεοδωρόπουλου μετ' ὃν τίτλο «Ο
λυτρωμὸς τῆς γῆς». Στὸ ἄρθρο του ἀπὸ ὑποσηρί-
ζει ὅτι μετ' ἡμῶν ἀπαλοποίηση τῶν κτημάτων τῆς Θεο-
σαλίας, Μακεδονίας, Φθιώτιδος, Εὐβοίας καὶ Ἀτ-
τικῆς, ὅς' ἄλλα σαράντια χωραιοποιήματα περιμέ-
ρουν τὸ λυτρωμὸν τοὺς οἱ δουλοπάροικοι τῆς Ἑλληνι-
κῆς γῆς ἀπὸ τὴ δουλεία, σὲ τρεῖς μοναστήρια καὶ σὲ
ὀκτώ-δέκα μεγαλοκτηματίες.

Κατὰ τὴν γνώμη τοῦ κ. Σ. Θεοδωρόπουλου, εἴαν
γίνῃ αὐτὸ σὲ ὅλη τὴ γῆ, θὰ σημάνη ἡ ὥρα τοῦ λυ-
τρωμοῦ τῆς.

Ἀλλὰ κατὰ τὴν γνώμην μου, καὶ τὴν γνώμην τῶν
ἐπιστημονικῶν, οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν οὐστη-
μάτων, αὐτὸ εἶναι οὐστῆμα ἀτομικῆς ιδιοκτησίας μετ'
ἄλλην μορφήν. Τότε μόνον θὰ ζοῦν οἱ χωρικοὶ σὰν
ἄνθρωποι, διὰ ὅλα τὰ κτήματα αὐτὰ περιέλθουν
στὴν κυριότητα τοῦ Κράτους καὶ οἱ χωρικοὶ, ὡς κοι-
νότητες μετ' ἐκτάσεις γῆς, τὰ καλλιεργοῦν,
ἔχοντες μηχανήματα καλλιεργίας, σπορὰς καὶ θερί-
σματος καὶ ἡ παραγωγὴ περιέχεται ἐξ ὁλοκλήρου
στοὺς καλλιεργητὰς, οἱ ὅποιοι θὰ ἔχουν ἴσον δικαί-
ωμα κέρδους.

Ἀλλὰ καὶ αὐτὸ ἂν γίνῃ πάλι δὲν εἶναι δυνατόν
νὰ ἐπέλθῃ ὁ «λυτρωμὸς τῆς γῆς» καὶ τῶν ἐπὶ τῆς
γῆς ἀνθρώπων, γιατί' μόνον ἡ μερὶς τῶν χωρικῶν
θὰ ζῇ, ἐνῶ αἱ μερίδες τῶν ἐργατῶν ἐργοστασίων
καὶ τοῦ πνεύματος θὰ μείνουν μέσα σὲ οὐστῆμα τῆς
ἀτομικῆς ιδιοκτησίας.

Εἶναι ἀνάγκη λοιπὸν νὰλλάξῃ καὶ ἐκεῖ τὸ οὐστῆμα
αὐτό, εἶναι ἀνάγκη νὰ γίνῃ καὶ ἐδῶ τὸ ἴδιον ποῦ ἔ-
γινε σὲ τοὺς χωρικοὺς. Ἀπλῶς κάθε ἐργοστάσιον ὡ-
φελίουν παραγωγῆς γιὰ τὴν ζωὴν τῶν ἀνθρώπων
(διότι ὑπάρχουν καὶ ἐργοστάσια ἀχρήστου παραγω-
γῆς, καὶ μάλιστα καταστρεπτικῆς, ὅπως τὰ ἐργοστά-
σια κανονιῶν, ὀπλων, σφαιρῶν, ἀσφυνδιογόνων κτλ.
τὰ ὅποια δὲν ἀπαιτεῖ οὔτε ὁ πολιτισμὸς μας οὔτε ἡ
χριστιανικὴ διδασκαλία εἰκοσι ὁλοκλήρων αἰώνων)
τὰ σιδηρογυρεῖα, μεταλλεῖα, σιδηρόδρομοι, καράβια
κτλ. εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐθνικοποιηθῶν, δηλαδὴ νὰ γί-
νουν ὅλα εἰς ὅλους, καὶ τίποτα σὲν καθενα. Τὸ ἴ-
διο νὰ γίνῃ καὶ μετὰ τὰ γράμματα, τὴν ἐπιστήμην, μου-

σική, ζωγραφική, φιλολογία κτλ., ἡ δὲ παραγωγὴ
τοῦ κάθε ἐργαζομένου εἰς τὸ εἶδος του νὰ τοῦ ἀνή-
κει ἐξ ὁλοκλήρου.

Μόνον μ' αὐτὸ τὸν τρόπο φαντάζομαι πὼς εἶναι
δυνατὸν νὰ ἐλθῇ ὁ «λυτρωμὸς τῆς γῆς», ἡ παραδει-
σοποίηση τοῦ Κόσμου.

Φάληρον 20 Ἀπριλίου 1919.

Π. Κ.

* * *

«ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΓΚΕΛΑ»

Ἀγαπητὲ «Νουμά»,

Μερικὰ διηγήματα—ἀληθινὰ λογοτεχνικὰ διαμάν-
τια—τοῦ Διευθυντοῦ σου, δημοσιευμένα σὲ περ-
σμένον καὶ προπερασμένον σου φύλλο (6 καὶ 13 Ἀ-
πριλίου) κάτω ἀπὸ τὴ συγκινητικὴ ἐπιγραφή ΠΙΣΩ
ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΓΚΕΛΑ, δὲν ξέρω, γιατί' πολὺν-
τῶν διαβάσει τόσο πολλὰς φορὰς, ποῦ τίμησάν σου
ἔξω, δὲ μπορῶ νὰ τὰ χορτάσω. Ἵσως γιατί' ἐκεῖνος
ποῦ τᾶς γράφει τᾶς ἐμπνευστεῖ καὶ τᾶς ἰσχυρῶς
μέσ' ἀπὸ τὴν ἐπίγεια κόλαση ποῦ ἀκούγεται ἰδιόμο-
να «φυλακή».

Διαβάσοντας τα, θαρρῶ πὼς βρίσκωμαι γὰρ πίσω
ἀπ' τὰ κάγκελα, πὼς ἔχω μπροστά μου τὴν ἐλιά, τὸ
Κρητικὸ παλληκάρι μετ' ὁ στρογγυλὸν μουντάκι, τὸ
Μήτρον μετ' ἡ ἀπλοικία του θωρεῖα, καὶ ἀλλογι-
ζομαι τί χαρὰ, τί ἀνακούφιση, τί παρηγοριὰ μπορῶν
νὰ ἀκορπίσουν τὰ λόγια αὐτὰ σὲ χιλιάδες πίκαρα,
ποῦ δὲν εἶναι μοναχὰ καταδικασμένα σὲ σκληριὰ
μὰ καὶ σὲ κοινὴ περιφρόνηση.

Ὅμως συλλογίζομαι καὶ ἕν ἄλλο. Σὲ κατωῖα λέσχη,
ποῦ συγκεντρώνονται ἄνθρωποι ποῦ διωκτοὶ γιὰ φι-
λολογία, ἀπαγορεύτηκε τὸ διάβασμα τοῦ «Νουμά»
γιὰ τὸ λόγο, —καθὼς ἔμαθα—πὼς εἶναι «δυσκολο-
νόητος». Θὰ ἤθελα νὰ ζητήσω μιὰ χάρη ἀπὸ τοὺς
κυρίους αὐτοὺς, ποῦ ἔβγαλαν τὴν ἀπαγορευτικὴν διά-
ταξιν. Ἀφοῦ διαβάσουν τὰ διηγήματα τοῦ κ. Ταγκο-
πούλου καὶ τὰ νιώσουν, νὰ τὰ μεταφράσουν καὶ σὲ
γλώσσα τοὺς καὶ νὰ μᾶς ποῦν οἱ ἴδιοι τὴν κρίσιν τοὺς.

Ἀθήνα 16 Ἀπρίλι 1919.

Με μεγάλη ἀγάπην

ΤΑΣΣΟΣ ΑΓΑΘΟΣ

... ! ;

Ἀποσταμένο σιγογέροντι τὸ κορμί μου
πὼς θέλω πιά, ὦϊμέ, νὰ κοιμηθῶ
μονάχα μ' ὄνειρα νὰ τρέφει ἡ ψυχὴ μου
παντοτεινὰ καὶ δίχως τελεωμό...

Ἀθήνα, Γενάρης 1919

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΑΛΛΙΑΦΑΣ

Ὁ καθένας μπορεῖ νὰ συμπαθεῖ ἓνα φίλο σὲ δύ-
στυχία του. Νὰ συμπαθεῖ ὅμως κανεὶς ἓνα φίλο γιὰ
τὶς ἐπιτυχίες του, αὐτὸ ἀπαιτεῖ μιὰ πολὺ νεικικάτῃ
φύση.

Οὐάιλδ

Εἶναι ἀνόητο νὰ χωρίζει κανεὶς τοὺς ἀνθρώπους
σὲ καλοὺς καὶ κακοὺς. Εἶναι εὐχάριστοι ἡ
βαρετοὶ—αὐτὸ εἶναι ὅλο.

Οὐάιλδ